

Проект

Президенту України
Віктору ЯНУКОВИЧУ
Голові Кабінету Міністрів України
Миколі АЗАРОВУ
Голові Верховної Ради України
Володимиру ЛИТВИНУ

ЗВЕРНЕННЯ **учасників V Конгресу Світової Федерації** **Українських Лемківських Об'єднань**

XX століття було трагічним для українського народу. Ми пережили дві світові війни, жовтневий переворот у Росії, громадянську війну, три голодомори, масові репресії, депортації в Сибір.

До таких трагедій належить і депортація етнічних українців із споконвічних українських земель Лемківщини, Перемищини, Підляшшя і Холмщини 1944-46 і 1951 рр. в УРСР. Протягом 1944-46 рр. з території Польщі до УРСР депортовано 483 808 українців. 140 577 осіб, які залишилися, були депортовані згідно акції «Вісла» на північно-західні землі Польщі. Депортація знищила духовну і матеріальну культуру лемків, а їх самих поставила на межу зникнення. Це призвело до зміни етнічних границь України. «Українське населення» – це насправді «всі громадяни української, білоруської, російської і русинської національностей», які постійно проживали в Польщі і не могли мати іншого громадянства, крім польського.

Умови проведення т.зв. евакуації нічим не відрізнялися від умов депортації репресованих народів СРСР. Злочини більшовизму засуджені. На рідні землі повернулися татари, калмики, чеченці, інгуші. Виплатили компенсацію оstarбайтерам. Реабілітували депортованих галичан у Сибір. Нічого не робиться тільки для депортованих українців з території Польщі.

Час подолати наслідки ганебних депортацій, евакуацій, переселень, трансферів. Потрібна добра воля для реалізації ідеалів правди і справедливості. Історична справедливість має бути відновлена!

Ми звертаємося до Вас з наступними вимогами:

1. Дати політичну і правову оцінку «Угоді між Урядом Української Радянської Соціалістичної Республіки і Польським Комітетом Національного Визволення про евакуацію українського населення з території Польщі і польських громадян з території УРСР» від 9 вересня 1944 р. Визнати вказану Люблінську угоду незаконною і засудити її як порушення прав і свобод людини і громадянина, тому що, на той час, Польський Комітет Національного Визволення не був визнаний на державному та міждержавному рівнях і діяв, як громадська організація, а УРСР, як союзна республіка СРСР, не мала право підписувати міждержавну угоду. Вказана угода не була ратифікована.

2. Дати політико-правову оцінку акції «Вісла» (1947 р.), за якою українське населення Польщі, що залишилося, було депортоване на північно-західні землі Польщі і розсіяне поміж поляками з метою асиміляції, а сотні українці в патріотів ув'язнені в концтаборі Явожно.

3. Спільно з Урядом Польщі розробити Державну Програму етнічного відродження Лемківщини, яка б передбачала право повернення депортованих на свої прабацьківські землі, повернення їхнього майна, розвиток культури та освіти, задоволення духовних і релігійних потреб.

4. Прийняти Закон України «Про визнання депортованими осіб, примусово переселених у 1944-46 і 1951 рр. з території Польщі в УРСР».

5. Надати можливість безвізового перетину українсько-польського кордону депортованим із Польщі, членам їх сімей та нащадкам з метою відвідання рідних місць, сіл, церков і могил рідних.

6. Просимо прийняти повноважну делегацію Всеукраїнського товариства «Лемківщина» для з'ясування концептуальних питань і створити Державну комісію для практичного вирішення вищевказаних проблем.

Прийнято одногосно на Конгресі СФУЛО 13 травня 2012 р. в м.Горлиці, Польща.